

door de rechtsorganen der „Maatschappij”. Wel werd een door den toenmaligen voorzitter der S. O. voorgestelde arbitrage door mij van de hand gewezen op grond van de weinig neutrale houding, die hij bij zijn bezoek ten mijnent aan den dag legde. Tevens (zooals ook in de proces-stukken aangegeven wordt) wegens zijn weigering om mij den naam te noemen van den arts, die den advocaat van eischer omtrent de tarieven de verkeerde inlichtingen gaf, waarop de proces-dreigementen steunden, en die desondanks in den brief van genoemden advocaat wordt aangeduid met „meest bevoegde autoriteit, die ook door u als zoodanig zal worden erkend”. Een erkenning, die eventueel had kunnen plaats vinden, nadat men had vernomen wie deze deskundige is!

Ongetwijfeld zullen deze mededeelingen u aanleiding geven mijn houding in deze te billijken, en heb ik ten overvloede bewezen, voldoende eerbied voor de rechtsorganen der „Maatschappij” te koesteren door het geschil, dat tusschen ons is ontstaan door uw artikel, bij den afdeulingsraad der Maatschappij te hebben aanhangig gemaakt.

Daar mij van bevriende zijde is meegedeeld, dat gij uw geheel veranderde zienswijze in het *Tijdschrift* wenscht te publiceeren, zal ik na de publicatie daarvan met veel genoegen de door mij bij den afdeulingsraad ingediende klacht intrekken.

Amsterdam, 10 December 1922.

A. S. JACOBSON.

DE GENEESKUNDIGEN EN DE KEURINGSRADEN 1923.

Dezer dagen ontving ik van het departement van oorlog een gedrukten brief d.d. 7 December 1922. Afd. Dienstplicht n°. 32 H. Deze brief, handelende over het in 1923 aan de geneeskundigen bij de keuringsraden toe te kennen honorarium, is blijkbaar rondgezonden aan alle collegae, die in het afgelopen voorjaar aan een keuringsraad als geneeskundige verbonden zijn geweest. De inhoud is dus allerminst geheim. Hij bevat de mededeeling, dat, wegens dringend noodige bezuiniging, in 1923 de tegemoetkoming voor de keurende artsen van f 20.— op f 15.— per geheelen dag zal worden teruggebracht, en *dat in 1923 bij de keuringsraden slechts één geneeskundige zal optreden.*

Ik kan het niet anders dan billijk vinden, dat ook wij, geneeskundigen, bij de algemeene bezuiniging een veeg uit de pan krijgen, en ik maak dus geen aanmerking op die vermindering van loon. Doch met nadruk moet ik er op wijzen, dat het niet aangaat, den arbeid, tot nu toe door twee personen gezamenlijk verricht, thans — en voor minder loon — aan één geneeskundige op te dragen. Ik verklaar dit, op grond van mijn ervaring, rondweg voor onmogelijk. Dit jaar heb ik, met een collega, de keuring verricht voor den raad te Zwolle. Wij hadden dagelijks een 40 tot 50 jongelieden te keuren in een tijdsbestek van 4 of 5 uren. Rekent men daarvan nog ongeveer één uur verloren tijd wegens het onvermijdelijke wachten op nieuwen aanvoer van candidaten, administratieve bezigheden enz., dan blijft over gemiddeld één uur voor gezamenlijk onderzoek van 12 à 13 personen. Dat dit onderzoek dus betrekkelijk vlug en vluchtig geschieden moet, spreekt vanzelf. Met behulp van het keuringsreglement kan men op deze wijze de beslist ongeschikten er uit halen, doch een zeer nauwkeurig tot in bijzonderheden gaand onderzoek, in den geest van een levensverzekering-keuring, is onmogelijk, en kan ook niet verwacht worden. Bij eventuele herkeuring worden de twijfelaars geschift.

Draagt men echter dezelfde hoeveelheid werk aan één arts op, dan moet dit beslist tot een mislukking leiden; of van het onderzoek komt niets terecht, of de keuring duurt zóó lang, dat men in den beschikbaren tijd niet klaar komt, en het aantal zittingsdagen aanmerkelijk zou moeten uitbreiden. Dit laatste zou de beoogde bezuiniging teniet doen, integendeel, de kosten, wegens meer zittingen van den geheelen keuringsraad, belangrijk doen stijgen.

In het belang van een behoorlijke keuring, in het belang ook van den ongelukigen geneeskundige, die zich voor een onmogelijk goed te volbrengen taak zou geplaatst zien, meen ik deze opmerkingen te moeten plaatsen. Ik hoop, dat niet

alleen andere keurende geneeskundigen met mij in hun antwoord aan den minister de genoemde bezwaren zullen te berde brengen, doch dat ook — en dit zal misschien beter doel treffen — de Centrale Commissie voor beroepsbelangen te rechter tijd krachtig zal protesteeren tegen deze voorgenomen overbelasting van de geneeskundigen bij de keuringsraden.

Zwolle, 10 December 1922.

N. A. SCHEERS.

In verband met het bovenstaande vestigen wij de aandacht op onderstaande mededeeling voorkomende in de memorie van antwoord omtrent de oorlogsbegroeting 1923:

Het ligt in het voornemen te bevorderen, dat aan elken keuringsraad, slechts één inplaats van twee geneeskundigen worden toegevoegd. Dit zal een besparing geven van ten minste f 30000.—.

Verder ligt het in de bedoeling de tegemoetkoming voor den geneeskundige bij den keuringsraad te brengen van f 20.— op f 15.— per dag. In verband met een en ander is artikel 98 met f 35000.— verlaagd.

Redactie.

KLASSIEK OF MODERN?

Het heeft mij getroffen, dat prof. VAN RIJNBERK zijn betoog voor de klassieke vóóropleiding der artsen in het geheel niet zóó gevoerd heeft, als men dat van een modern natuurfilosoof zou verwachten. Voor dezen zou het voor de hand gelegen hebben, indien hij door analyse van het werk van de grootsten onzer voorgangers had aangetoond, dat het voortreffelijke in dat werk te danken was aan hun beoefening van de klassieke talen en antiquiteiten; of ook omgekeerd uit een analyse van de meest bekende groote dwalingen had kunnen bewijzen, dat de fundamentele fouten gelegen waren in het gemis aan klassieke propaedeusis; of weer anders, als hij aan een groot aantal artsen vragenlijsten had rondgezonden, om te weten te komen, welk gebrek in hun opleiding zij het pijnlijkst hebben gevoeld.

Wanneer wij het oordeel van de geleerde heeren over onze opleiding hooren, schijnt er nogal zoo iets aan ons te mankeeren, eer wij een behoorlijk geneesheer en mensch kunnen genoemd worden. Prof. VAN RIJNBERK zou het lang niet kwaad vinden, als wij HIPPOCRATES, CELSUS en GALENUS in het oorspronkelijk konden lezen (tusschen haakjes gezegd, lieden, die onze klassieke opleiding ten eenen male hebben moeten missen). Een ander zou kunnen beweren, dat TROUSSEAU geen kwade lectuur was, en het ook wel zoo aanbevelenswaardig zou wezen, als bijvoorbeeld TESTUT's Topografische anatomie, LEJAR's chirurgie d'Urgence en MACKENZIE's Symptoms and their Interpretation niet in Duitsche vertalingen werden genoten. VAN 'T HOFF heeft betoogd, dat de differentiaalrekening voor ons er nog bij moest. Een anatoom heb ik hooren beweren, dat wij iets meer van onze groote Nederlandsche anatomen moesten weten, bijv. wie VESALIUS was; een physioloog ried ons aan, de voorbeeldige verhandeling van BRÜCKE over de dubbele breking in spiervezels door te lezen. Wij weten ook allen, „dass der Arzt ebenso gut in der Küche, wie in der Apotheke zu Haus sein soll”, en helaas velen evenveel van de apotheek, als van de keuken afweten. Voor elk specialisme is wel eens verdedigd geworden, dat het onder de examenvakken moest worden opgenomen. Van de geschiedenis der geneeskunde en van de sociale geneeskunde weten wij over het algemeen te weinig af. Een verplicht college over filosofie, althans over kennisleer, is ook een bekend stokpaardje. Dan hebben wij de moraal, een deel van de moraaltheologie en de beroepsmoraal, de geneeskundige wetgeving, de geschiedenis van het ziekenfondswezen, statuten en reglementen van de Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (voor hen ten minste, die ze ergens weten op te diepen) — zwakke punten van velen onzer. Een goed geneesheer